

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ВАРНА

Варна 9000 ул. "Никола Вапцаров", № 3 А тел: 052 712 805/факс: 052 712 142

e-mail: admcourt.vn@mail.bg web: www.admcourt-varna.com

Утвърдил: / П /
Тинка Косева
Председател
Административен съд – Варна

Медийна стратегия на Административен съд – Варна

Настоящият документ е изготвен с ясното съзнание, че ефективността на правосъдната система е зависима от доверието и съпричастността на гражданите към правораздавателните институции. Печеленето на доверие е двустранен процес и предполага взаимно разбиране, принципност в действията и надеждност на информацията. Ето защо срещата между гражданското общество и правосъдието се нуждае от посредничеството и партньорството на свободните медии.

I. ОБОСНОВКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ МЕДИЙНА СТРАТЕГИЯ

Дебатът за реформата в съдебната система у нас несъмнено попада в списъка на онези най-значими социални въпроси, върху които през последните години често се фокусира изострен обществен интерес. Отвъд злободневните и чисто персонални казуси, които периодично възбуждат медийното любопитство, интересът на гражданското общество към хода на реформата в съдебната система е базиран на централното място, което заема правото в съвременния свят.

Като частно лице гражданинът може да се стреми към материално благополучие; отделната икономическа организация може да се стреми към постигане на по-висок ръст на печалбите; отделната медиа - към привличането на по-широка аудитория и следователно, на повече рекламодатели. Но отстояването на всички тези частни интереси е възможно тогава и само тогава, когато е **гарантиран общия интерес**. В модерните общества регулативната система, която олицетворява в най-висока степен общия интерес е **правната система**. Модерното право, като съвкупност от абстрактни принципи, норми и механизми за взаимен контрол между субектите на гражданското общество задава границите, в рамките на които могат да се разгръщат усилията за индивидуален просперитет. От тук произтича изключителната роля на правосъдието – само в степента, в която в едно общество съществува гражданска убеденост,

че правилата за социално взаимодействие са *справедливи* и се спазват без *изключение*, само в тази степен субектите на гражданското общество са:

а) мотивирани да работят за собственото си (професионално и гражданско) усъвършенстване в границите на правния модел;

б) свободни от страха да бъдат засегнати основните им граждански и човешки права и

в) склонни да инвестират усилия в социални иновации и бизнес предприемачество.

В този фундаментален принцип на съществуване на модерните общества (превръщането на правото във върховен регулатор), обаче, е изначално заложено неотстранимо противоречие: противоречието между частния и общия интерес, видени от позициите на всекидневното съзнание.

Съдът е тази модерна институция, която в най-голяма степен е натоварена с отговорността да защитава общия интерес. Днес, обаче, съдебната система у нас е подложена на изпитание под напора на деструктивни тенденции:

Първо. По принцип правосъдието черпи легитимност преди всичко от публичното утвърждаване на либералния принцип за **върховенство на закона**. В рамките на модерната система на разделение на властите, съдът е натоварен с очакването коректно да прилага закона, а не да го коментира. Само че периодично регистрираното от сондажите на общественото мнение трайно гражданско недоверие към законодателния орган на България неизбежно влече след себе си както 1) *апатия* към процеса на нормотворчество, така и 2) *недоверие в качеството* на продукта на този процес – нормативната база. Това, от своя страна, няма как да не се отрази и върху отношението към съда, който е поставен в положението да прилага закони, които изначално са застрашени от опасността върху тях да се проектира недоверието, което е фокусирала върху себе си институцията, която ги е приела.

Второ. Като цяло съдът се радва на висок обществен престиж тогава, когато принципът за разделение на властите се възприема от гражданите не просто като добронамерено пожелание, а като реален обществен механизъм, гарантиран от система от (публични) инструменти за баланс и независимост на държавните институции. Социологическите изследвания обаче показват, че подобен динамичен баланс трудно може да бъде установен, ако липсва консолидиран, публично заявен обществен интерес за върховенство на закона. Незрялостта на гражданското общество у нас е препятствие пред повишаването на правната култура на населението и това намира своето отражение в регистрираните тенденции големи групи граждани да не са съвсем наясно какви точно са правомощията на различните съдилища; каква е разликата между съд, следствие и прокуратура; по какви въпроси гражданите могат да се обърнат към кмета на общината, по какви към общинския съвет и по какви към съда и др. Ниската правна култура на големи слоеве от населението позволява множество

политически, икономически, медийни интерференции в работата на съдебната система, а това подкопава доверието в съда като институция, вън и независимо от професионализма на отделните съдии или служители в администрацията на съдилищата.

Трето. Доверието в съдебната система е обвързано с правоемкостта на социалната реалност. Доколкото наложилата се в медийното пространство политическа реторика утвърждава у голяма част от гражданите впечатлението, че много от законодателните промени са извършени не поради вътрешната обществена необходимост от правна регулация на социални сфери, а под (императивния) натиск на външни сили, то и наивното разбиране, че правото не засяга в особено голяма степен всекидневния живот, а е насочено към разрешаването на политически задачи, намира все по-благодатна почва за разпространение. От тук логично следва и културната резистентност на социалната реалност към правото като модерен социален регулатор.

Четвърто. Налице е и растящ обществен интерес към правата на гражданите, механизмите за тяхната защита и санкциите за правонарушителите. Медиите, като основен източник на информация непрекъснато следят работата на различните звена в съдебната система и в значителна степен влияят върху формирането на общественото мнение. По тази причина, постоянното и коректно взаимодействие с представителите на средствата за масова информация би спомогнало за формирането на обективна обществена представа за съда, като институция натоварена с отговорността да регулира обществените отношения чрез ефективно прилагане на законовите норми.

Същевременно, съвременните технологии, позволяващи много бързо разпространение на информационния поток, налагат необходимостта от адекватна ответна реакция от страна на правораздавателната система, за своевременно, точно и обективно отразяване на нейната работа.

Анализът на ситуацията на регионално ниво показва следните тенденции, които рядко влизат в обсега на общественото внимание и още веднъж подчертават необходимостта от създаването и реализирането на комуникационна стратегия:

- ✓ съда функционира в условия на значителна натовареност
- ✓ съдии и съдебни служители работят професионално и постоянно полагат усилия за самоусъвършенстване и развитие (участия в обучителни курсове, семинари и т.н.);
- ✓ правораздавателните институции предоставят все повече възможности за по-качествено и бързо обслужване на гражданите (въвеждане на нови технологии, реорганизация на работното пространство, информационно обезпечаване чрез интернет страницата и специално открити за целта центрове);

- ✓ работещите в системата разбират необходимостта от "отваряне" на институциите и целенасочена работа за подобряване имиджа на съда;
- ✓ достъпа до информация и облекчаване на комуникациите с медиите се осъществява чрез служител, изпълняващ длъжността "Връзки с обществеността" в Административен съд – Варна
- ✓ съда участва в партньорство с неправителствената организация – Програма за развитие на съдебната система/ПРСС/, при реализацията на разнообразни проекти и програми, имащи за цел повишаване институционалния капацитет.

Наред с горепосочените положителни тенденции е необходимо да се отчетат и препятстващите процеса на комуникация фактори:

- съдии и съдебни служители работят в условията на преобладаващо негативно обществено отношение;
- налице са ограничения (наложени от закона) при оповестяване на информация за съдебни дела;
- липсват общоприети и точни критерии за съдържанието на информацията, която се разпространява в публичното пространство и за възможните ответни стъпки в случай на некоректно отразяване;
- двете страни в процеса на комуникация не познават достатъчно добре специфичните професионални изисквания, стоящи пред работещите в правораздавателните институции и журналистите;
- не е достатъчно често явление авторитетното присъствие на съдиите в публичното пространство.

Ето защо, преодоляването на голяма част от проблемите, които днес възпрепятстват нормалната работа на Административен съд Варна, изисква една по-голяма ангажираност на ръководството и съдиите в публичното пространство и по-широко отваряне на Административен съд – Варна към медиите. Съзнанието за особената роля на правосъдието за българската социална действителност е в основата на настоящата комуникационна стратегия.

II. ЦЕЛ, ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ЗАДАЧИ НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ

1. ЦЕЛ

Целта на настоящата стратегия е да допринесе за канализиране на усилията на специалистта по „Връзки с обществеността“ в Административен съд – Варна, така че разнообразните дейности да доведат до максимален резултат за утвърждаване образа на съда като стабилна, отговорна, безпристрастна, високо професионална и авторитетна институция и за повишаване на правната култура на гражданите.

2. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- граждани, живеещи на територията на Варненски съдебен окръг;
- потребители на административни услуги – физически и юридически лица;
- студенти, проявяващи интерес към правните науки;
- общественици, влияещи върху формирането на гражданското съзнание;
- журналисти, отразяващи работата на съдилищата.

3. ЗАДАЧИ НА СТРАТЕГИЯТА

- Да се подобри общественото разбиране за спецификата на работа в съда, като институция работеща за точното и еднакво прилагане на законите спрямо всички;
- Да се повиши правната култура на гражданите, особено на младежите;
- Да се утвърди принципа за разделение на властите;
- Да се облекчи достъпа до информация от съда съобразно законовите разпоредби и в съзвучие със съвременните тенденции за прозрачност на правораздавателния процес;
- Да се очертаят основните методи и средства за работа с медиите, за пълното и обективно отразяване на дейността на съда.

III. ХАРАКТЕРИСТИКИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ

1. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ

- **Актуалност** – стратегията се основава на реални обществени и институционални потребности в дадения момент; съобразена е с очертаните в анализа тенденции и изискванията на професионалната етика и разпоредбите на закона.

- **Диалогичност** – документът гарантира двупосочност при обмена на информация; подчертава значението както на посланията, отправяни от съда към медиите (и чрез тях към цялата общественост), така и на обратната връзка – от средствата за масова информация и гражданите към съдилищата.

- **Гъвкавост** – стратегията е структурирана в съзвучие с динамиката на обществените процеси; съдържа както принципни положения, регламентиращи комуникационния процес, така и потенциал за включване на нови послания при евентуални законодателни и други съществени промени, които биха могли да се отразят на взаимодействието между съда и медиите.

2. ПРИНЦИПИ НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ

Основополагащото начало при осъществяване на комуникациите между съда и медиите е принципа за ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ.

Конституцията на Република България гарантира правото на гражданите да бъдат информирани. Ограниченията на това право са допустими само с цел запазване на други, също защитени от закона, права и интереси.

При осъществяване на комуникациите на съда с медиите е необходимо да се съблюдават **принципите** за:

- точност и юридическа издържаност;
- достоверност и пълнота на информацията;
- отговорност и прозрачност;
- зачитане правата на страните в съдебния процес;
- защита на личната информация;
- етичност, равнопоставеност и безпристрастност към представителите на различните медии;
- уважение към професионализма на работещите в съда;
- уважение към професионализма на работещите в средствата за масова информация;
- непрекъснатост на диалога с останалите звена на съдебната система, с пресслужбите на органите на местната и държавна власт.

IV. КАНАЛИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

1. ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

Прессъобщенията са подходящ начин за оповестяване на официална информация в кратък срок. Този комуникационен канал може да се използва за ефективно отразяване на цялостната дейност в съда, с акцент върху това, че институцията функционира в условията на публичност, спазвайки законите и етичните правила при упражняване на професията.

Съобщения до медиите се изготвят по различни **информационни поводи**:

- разглеждани от съда **дела**;
- постановени **съдебни актове**;
- административни, организационни и процедурни **промени в работата** на съда;
- **кадрови промени** в съда;
- **инициативи** на съда, **нововъведения**;
- работа по **проекти**;
- официални **срещи и посещения**;
- **статистическа информация**.

1.1 ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

- **Да са актуални** – по теми, ползващи се със значим обществен интерес или засягащи важни моменти от работата на правораздавателната институция.
- Съдържащата се в прессъобщението информация да отговоря на въпросите: **Кой? Какво? Къде? Кога? Как? Защо?**, за да бъде текста в оптимална степен ясен, полезен и достатъчен за потребителите.
- Съдържанието трябва да бъде **точно** по отношение на изложените факти и нормите на закона. Текстът - да е **еднозначен** и да **не съдържа предположения** и **коментари** (особено що се отнася до информация по съдебни дела).
- **Прессъобщенията да се предоставят на достъпен за гражданите и медиите език.** Сложният юридически изказ почти винаги и навсякъде създава затруднения за медиите. Журналистите обикновено отговарят за няколко ресора едновременно и не разполагат с необходимото време да се запознаят със законовите разпоредби, на които се обляга едно или друго съдебно решение, както и да вникнат в същността на употребяваните от правото термини. Създаване на прессъобщение на ясен език би довело до излъчването на достъпни и еднозначни послания от съда към обществото и би улеснило журналистите в работата им.
- Съобщението трябва да съдържа лого на съда, интернет страница, информация за възможностите за обратна връзка – име и координати (телефони, e-mail) на ПР-а, който може да предостави по-подробни данни или да направи разяснения.

1.2 СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

А) Съобщения за насрочени за разглеждане дела

Информация за насрочени дела се оповестява в позволените от закона рамки, когато:

- по преценка на съдията-докладчик е налице обществен интерес и информация по делото следва да стане достояние на по-широк кръг от граждани (например: страни по делото са държавни институции, популярни личности или юридически лица и от изхода на съдебния спор са заинтересовани различни обществени слоеве);
- определена медиа / репортер следят и отразят развитието на конкретен съдебен спор;
- налице е подчертан интерес от страна на медиите към определен правен казус.

Прессъобщенията за насрочени дела съдържат информация за това **пред кой съд се разглежда делото, датата и началния час на съдебното заседание,**

страните по делото (без да се идентифицират конкретно физическите лица) и: жалбоподател, срещу какъв административен акт е жалбата, основание.

Б) Съобщения с информация за хода на делото

Представители на медиите могат да присъстват при разглеждане на дела при открити врата. Твърде често журналистите не разполагат с необходимото време за това и не притежават специфичните познания, които да им позволят да вникнат в съдържанието, нюансите и правните последици от процесуалното поведение на страните по делото. Поради това не винаги е възможно да се направят обективни изводи за развитието на делото и необходимостта от извършване на определени процесуални действия.

Затова е от особена важност **точното изясняване на причините за отлагане на съответното дело**. Социологическите проучвания показват, че според гражданите основният виновник за отлагане разглеждането на делата е съдът. Редица публикации в пресата създават внушения за бавност, мудност на съдебните процеси ("за пореден път съдът отложи", "отново съдът отложи" и т.н.). Изясняването и популяризирането на обективните причини за отлагане на делата, от една страна е начин да се посочи истинският "виновник" за забавяне на съдопроизводството, а от друга – предоставя възможност на гражданите да се запознаят по-добре с процесуалните норми.

С оглед информиране на обществеността за действителните причини за отлагане на делата, при изготвяне на прессъобщение с такова съдържание е необходимо точно да се посочат законовите разпоредби, на основание на които съдът е длъжен да отложи разглеждането на делото и да насрочи ново съдебно заседание (с курсив се цитира текста от закона).

В) Прессъобщения за постановени съдебни актове

Съобщението съдържа информация от диспозитива на постановено решение или определение. Посочва се в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване или протестиране съответният съдебен акт. Може да се цитира и текста на закона, въз основа на който е постановен той.

При изготвяне на съобщения за приключили административни дела, наред с информацията от диспозитива, накратко могат да бъдат представени становищата на страните и техните процесуални представители и както и някои подробности от обстоятелствената част на постановения акт, след предварително съгласуване със съдията-докладчик с оглед охраняване интересите на гражданите.

Предоставянето на възможност журналистите да се запознаят с мотивите към дадено съдебно решение съдейства за повишаване на доверието в правораздавателните институции и доказва, че съдът постановява съдебните си

актове на базата на предоставените доказателства, въз основа на закона и вътрешното си убеждение. Това е полезна за съдебните репортери информация и с оглед на по-задълбоченото познаване от тяхна страна на материалните и процесуални закони. Определен казус може да представлява обществен интерес продължително време, което обуславя необходимостта, медиите да изясняват постфактум аргументите за постановяване на съответния съдебен акт.

За да са спазени разпоредбите относно достъпа до всички дела, журналистите и гражданите могат да се запознаят с мотивите на съда при постановяване на определен съдебен акт от Интернет страницата, където всички постановени съдебни актове се качват ежедневно.

Г) Съобщения за кадрови промени и назначения

Прессъобщенията включват информация за акта на ВСС, с който се назначават или преназначават съдии; законовите разпоредби, регламентиращи съответното назначение; кратка професионална биография на магистрата.

Д) Изготвяне и предоставяне на статистически данни

Предоставянето на статистически данни на журналистите е подходяща форма за популяризиране и онагледяване на резултатите от дейността на правораздавателните институции. Подробна информация за различни аспекти от работата на Административен съд - Варна се съдържа в Отчетния доклад за съответната година, който се помества на интернет-страницата на съда. При проявен интерес от страна на медиите могат да бъдат оповестени данни за:

- брой постъпили дела за решаване през съответния период;
- брой решени дела през периода;
- средностатистическа натовареност на отделния съдия;
- брой постъпили жалби за бавност;
- брой и вид проекти, програми и инициативи, в които съдът е участвал;
- брой преминали обучения от съдии и съдебни служители за определен период, теми на обученията, резултати за съда;
- брой граждани – потребители на Интернет страницата на съда.

Е) Други прессъобщения (работа по проекти, нововъведения, участие в семинари и конференции, срещи и посещения и др.)

Съобщението трябва да съдържа ключови думи и послания, подчертаващи значимостта на съответното събитие, с оглед подобряване работата на институцията с гражданите, професионалното израстване на съдии и служители, перспективите за развитие на институцията.

1.3 МЕТОДИКА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщение за разглеждано дело се изработва от завеждащия пресслужбата на съда въз основа на данните по делото и законовите разпоредби. Текстът се предоставя на съдията-докладчик по делото или на Председателя на Административен съд - Варна, за нанасяне на корекции, включване на пояснения или допълнения, ако това се налага. Когато се изготвят прессъобщения за събития - несвързани с работата по дела, готовият за оповестяване текст се предоставя на Председателя на съда.

След съгласуването с административния ръководител или със съдията-докладчик, завеждащият връзки с обществеността изпраща прессъобщението до медиите и го помества на интернет-страницата на съда.

1.4 МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА СЪОБЩЕНИЕТО ДО МЕДИИТЕ

Прессъобщенията се разпространяват чрез:

- публикации в интернет-страницата на съда – дава възможност за оповестяване на официална информация сред неограничен обществен кръг;
- електронна поща – възможност за своевременно предоставяне на информация на отделни или на всички работещи със съдилищата репортери, които разполагат с възможност за такъв тип комуникация;

1.5 ВРЕМЕ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЕТО

Съобщението се оповестява своевременно, съобразно определените дата и начален час на визираното събитие, и в съответствие с крайните срокове за публикуване или излъчване в различните медии. Навременното оповестяване на официална информация от Административен съд - Варна е необходимо, за да се подчертае готовността да се функционират в условия на прозрачност. Забавянето ѝ може да бъде предпоставка за разгласяване на неверни данни и неблагоприятни за правораздавателните органи коментари или внушения.

Всеки петък пресслужбата оповестява информация за насрочени за разглеждане дела през следващата седмица. При интерес от страна на медиите към дело, което не е включено в информационния бюлетин или към друга информация - свързана с работата на съдилищата, завеждащият връзки с обществеността прави справка и изготвя съобщение във възможно най-кратък срок. Прессъобщението се разпространява, след съгласуване с председателя или съответния съдия, разглеждащ делото.

Информация за дела, които са отложени, е желателно да се оповестява до един час след приключване на съдебното заседание.

1.6 АДРЕСАТИ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщенията за дейността на съда се изпращат до редакциите на местните средства за масова информация и регионалните кореспонденти на националните медии. При проявен интерес от страна на медии от други региони е възможно прессъобщения да се адресират и до тях.

За популяризиране на отделни инициативи на съда – новаторски и значими не само в регионален, но и национален мащаб, както и по дела, привличащи общественото внимание, съобщения се изпращат и на централните медии, които нямат свои регионални кореспонденти. Адресати на такива съобщения могат да бъдат и пресслужбите на другите звена в съдебната система, държавни институции, органи на местната власт, неправителствени организации и др.

Поместването на прессъобщението на интернет страницата на съда фактически го адресира до всички потребители, ползващи мрежата.

2. ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА

Съзнавайки важното място на информационните технологии Административен съд - Варна поддържа интернет-страница с разнообразна и полезна за потребителите информация. Гражданите, ползващи този метод за извършване на справки, могат да се информират по-подробно за съда, за различните служби и условия, при които се обслужват гражданите. Интернет-страницата предоставя на гражданите възможност да обогатят своята правна култура и да използват препратките към други полезни сайтове.

Интернет-страницата на Административен съд – Варна съдържа още информация за насрочените дела и постановени съдебни актове, а също и за насрочените дела от обществен интерес.

2.1 УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ-СТРАНИЦАТА НА СЪДА

За улесняване на гражданите, черпещи информация от мрежата, интернет-страницата на Административен съд – Варна може да се усъвършенства като чрез инсталиране на допълнителна рубрика в заглавната страница: **“Анкетите”**

Чрез тази рубрика периодично да се изследва общественото мнение за работата на съда. Позицията на гражданите по различни въпроси, касаещи институцията и съдебната система като цяло, може да се идентифицира посредством анкети с предварително зададени отговори и възможност за гласуване. Посочените отговори се обобщават и на сайта се поместват данните от тях, както и последващите действия, предприети от съда за преодоляване на негативни страни в работата на

администрацията и за оптимизиране на достъпа на гражданите до услугите предоставяни от институцията.

3. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ

Този комуникационен канал дава възможност за пряк контакт между работещите в съдилищата и представителите на регионални и централни медии. Пресконференции се организират и провеждат със съгласието на председателя на съда при наличие на **информационен повод**:

- годишен отчет;
- важни кадрови промени;
- участие в реализацията на значими проекти;
- съществени законодателни промени, отразяващи се върху цялостната работа на съдебната система;
- при възникването на сериозен проблем, свързан с работата на съда, към който медиите и обществото проявяват подчертан интерес.

Пресконференциите дават възможност желаната информация да достигне до широк кръг от обществеността (чрез медиите) при минимални ресурсни и времеви разходи. Това е начин едновременно за всички заинтересовани страни да се огласи и разясни позицията на институцията по даден въпрос. При организирането им е необходимо да се вземат предвид следните фактори:

- **предварително огласяване** – да се извърши достатъчно рано, така че всички представители на различните медии да имат възможност да се подготвят и отразят събитието;
- **участници в пресконференцията** – компетентни и добре запознати с информационния повод;
- **време за провеждане на пресконференцията** – по възможност да не съвпада по време с други насрочени събития;
- **място на провеждане** – съобразено с броя на присъстващите журналисти и други участници, както и с възможностите за използване на звуко- и видеозаписна техника;
- **предварително подготвени материали (медийни пакети)** – спомагат недвусмислено да се представи позицията на съда по разглеждания въпрос и да се създадат условия за пълно и коректно отразяване; в тях се съдържа резюме на основните тези, конкретни данни, схеми, диаграми и др.

4. ИНТЕРВЮТА И УЧАСТИЯ В РАДИО И ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРЕДАВАНИЯ

Участието в радио и телевизионни предавания, даването на интервюта и други медийни изяви на съдиите могат да допринесат в голяма степен за изграждане на

реалистична обществена представа за институцията. Авторитетното присъствие на представител на съда в медийното пространство е предпоставка за повишаване на гражданското доверие към работата на правораздавателните органи. По този начин се опровергават твърденията за недостъпност на правораздавателната система, създават се условия за по-точно представяне на спецификата на работа в съдилищата.

При организиране и провеждане на подобни медийни изяви не могат да бъдат пренебрегнати наложените от законовите разпоредби ограничения, но използвайки предоставените им от средствата за масова информация възможности, магистратите могат да съдействат за повишаване правната култура на гражданите, чрез разясняване на принципни юридически въпроси - процесуални срокове, процедури, действащи закони.

Процедура за участия на съдии в интервюта - журналистическите въпроси да бъдат предварително подготвени и писмено представени на пресслужбата на съда. Завеждащият връзки с обществеността подготвя предварително интервюирания (участника в предаването) с информация за медията и журналиста, с когото ще разговаря, за предисторията на разисквания проблем, ако има такава. Преди публикацията или предаването интервюираният се запознава с подготвения текст или видеоматериал.

5. ДОСТЪП НА ЖУРНАЛИСТИ ДО СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА

Журналистите имат право, съгл. чл.86, ал.4 от ПАРОВАС, при наличие на законен интерес да направят справка по дела, чрез мотивирана писмена молба до съдията – докладчик по делото.

Право на достъп до делата, журналистите имат и по реда на ЗДОИ, като за целта се попълва стандартна бланка – „Заявление за достъп до информация“, по утвърден образец, за издаване на разрешение за достъп до конкретно дело.

Бланката се представя от репортера на деловодителя и е основание за предоставяне на достъп до съответното дело или част от него. Журналистът се запознава с материалите по делото в присъствието на завеждащия връзки с обществеността, в стаята за четене на дела.

6. ФОТОАПАРАТИ И КАМЕРИ В СЪДА

Видеозаписи и фотографии в съдебната зала, по време на съдебно заседание, се правят само **с разрешение на председателя на състава**, разглеждащ делото, към което има проявен интерес и със съгласието на страните-участници (съгласно чл.32, ал.2 от Конституцията на Република България - никой не може да бъде фотографиран и филмиран без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие). Заявеното от страните съгласие да се заснемат кадри от процеса се записва в протокола за заседанието.

При заявено желание от страна на медиите и след разрешение от председателя на съда, в определен ден и час може да се осигури свободен достъп до залите в съда (когато в тях не се провеждат заседания) и коридорите на палатата. В този случай могат да се заснемат кадри, които да се използват за онагледяване на материали, когато репортерите не са били в състояние да присъстват на място при разглеждане на конкретно дело.

Правенето на звукозаписи в съдебна зала по време на заседание е недопустимо.

7. НЕФОРМАЛНИ ЛИЧНИ КОНТАКТИ С ЖУРНАЛИСТИ. РАЗГОВОРИ ПО ТЕЛЕФОНА

Поддържането на неформални лични контакти между съдии, служителите по „Връзки с обществеността“ и журналисти е от значение както за авторитета на правораздавателните институции, така и за професионалните изяви на репортерите. Личните срещи с представителите на медиите предоставят възможност за обогатяване на правната им култура и е предпоставка за създаване на по-достоверни, по-добре издържани материали, от гледна точка на законовите норми и юридическата терминология.

По време на неформални срещи с журналисти служителите в съда се съобразяват със законовите разпоредби и Етичните кодекси на съдиите и на съдебните служители. Допустими са разяснения по принципни правни въпроси, които биха спомогнали за по-доброто разбиране и от там – за адекватното отразяване на конкретно дело.

8. ПЕРИОДИЧЕН АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА МЕДИЙНОТО ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СЪДА. АРХИВ

Ежедневното проследяване на публикациите в пресата и информационния поток в електронните медии спомага за създаването на по-пълна и точна представа за медийното присъствие на съдебните институции. За тази цел:

- Завеждащият връзки с обществеността поддържа архив от публикации в пресата и материали, оповестени в новинарски емисии и предавания на регионални и национални медии, засягащи работата на съда.
- Процедура при некоректно отразяване на дейността на съда

Отговор от страна на съда може да се даде, когато публикацията не съответства на реалността и законите или е отправена необоснована критика и по тази причина се създава негативно отношение към отделен съдия, определена служба в съда или институцията като цяло. Трябва да се вземе под внимание важна ли е критиката или допуснатата неточност, каква вреда е нанесла, каква е ползата от отговор. В интерес на съда е аргументирано да се възпрепятства всеки опит те да бъде дискредитиран.

При некоректна публикация в пресата или неточно изявление в електронните медии е необходимо внимателно да се анализира написаното (казаното) и да се прецени точно кои моменти се нуждаят от опровержение. Когато се касае за необоснована критика или неточност по отношение цялостната работа на институцията, отговорът се съгласува с председателя на съда.

Когато некоректно (непълно, невярно) е отразена работата по определено дело – анализът и опровержението се изготвят с участието на съдията, разглеждащ делото.

Опровержението при некоректно отразяване на работата на съда може да се даде на пресконференция, в писмо до главния редактор на съответната медия или под формата на официално писмено изявление, разпространено до всички средства за масова информация.

V. ИНИЦИАТИВИ НА СЪДА

Подобряването на обществената представа за правораздавателните институции може да стане факт и чрез инициирани от тях дейности и събития, несвързани пряко с работата по дела. Местните средства за масово осведомяване, по един или няколко от изброените по-горе канали за комуникация, трябва да бъдат информирани за провежданите инициативи, за да се осигури публичност и да се укрепва общественото доверие в съда.

1. ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

Гражданите формират своето отношение към съда като институция не само на базата на законността и справедливостта на постановените решения, но и въз основа на добре организираната, бърза и ефективно действаща администрация. Осигуряването на бърза ориентация и лесен достъп до необходимите служби в съда, любезното обслужване са първите впечатления, които формират трайни усещания и нагласи към съда у гражданите.

1.1 ТАБЛА С ИНФОРМАЦИЯ

За подобряване обслужването на гражданите да се създадат на ясен и разбираем език - Правила за работа на съдебната администрация с гражданите, които да бъдат поставени на подходящи места в сградата на съдебната палата.

Публичното оповестяване на тези правила ще спомогне за създаването на критерии у гражданите за оценка на работата на съдебните служители, ще дисциплинира в още по-голяма степен административния персонал и от там - ще допринесе за подобряване качеството на обслужване на гражданите.

1.2 АНКЕТИ. КУТИЯ С ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ОПЛАКВАНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ РАБОТАТА НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Периодично сред гражданите да се провеждат анкети за едно или друго въведение - реорганизация в работата на администрацията, както и за отделни страни на административното обслужване. Това би спомогнало за оптимизиране работата на служителите като цяло и за нейното съответствие с нуждите и очакванията на гражданите.

Периодичната информация за резултатите от анкетите и предприетите въз основа на тях действия би допринесло за повишаване на общественото доверие в съда.

Такива анкети да се провеждат и сред служителите в администрацията с цел улесняване на тяхната дейност.

2. ПРОЗРАЧНОСТ В РАБОТАТА НА СЪДА И ПРАВНО ОГРАМОТЯВАНЕ

2.1 ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ

В Административен съд – Варна от 2009г. е определен за Ден на отворени врати – **16 ноември, Международен ден на толерантността**

В този ден гражданите, желаещи да се запознаят по-подробно с работата на институцията могат да го направят. Посещенията се осъществяват по предварителна програма и договорен по-рано регламент, така че да не бъде възпрепятствана дейността на съдии и служители.

2.2 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА СЪДИЛИЩАТА С ВИСШИТЕ УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

За повишаване правната култура на всички подрастващи, както и в помощ на ориентираните към правните науки млади хора, съвместно с училища от региона и свързани с образованието държавни и неправителствени организации, да се организират:

а. **посещения на студенти** по време на съдебни заседания - обсъждане на видяното и чуто в съдебната зала, с цел запознаване с материалните и процесуални закони.

б. **ролеви игри** - за отваряне на съда към по-широката аудитория и ангажирането му с образователна обществена функция, да се инициира провеждането на имитационни/ролеви игри със студенти на подходяща възраст, по време на които младите хора могат да приемат съответните процесуални роли и да разиграват съдебен процес. Целта е участниците да се вживеят в различна от ежедневната си гледна точка и да разберат логиката на съдебния процес.

За постигане на по-голям ефект при запознаване на младежката аудитория със съдебната система и спецификата на работа в нея е желателно да се използват **съвременни информационни технологии.**

2.3 ИНФОРМАЦИОННИ БРОШУРИ

При финансова възможност да се изработи информационна брошура на достъпен език, която да запознава гражданите с работата на правораздавателната институция, с различните съдебни процедури или някои важни промени в законодателството. Желателно е тези информационни материали да се разпространяват не само в рамките на съда, а и чрез други комуникационни канали /интернет/, което ще спомогне за обогатяване правната култура на по-широк обществен кръг.

3. СЪВМЕСТНИ СРЕЩИ НА СЪДИИ И ЖУРНАЛИСТИ

В Административен съд – Варна от 2009г. е определен за Ден за среща-дискусия с ресорните журналисти от регионални и национални медии - **28 септември, Международния ден на Правото да знам.**

В рамките на такива срещи да се анализират начините, по които са отразявани отделни моменти от работата на съда и да се синхронизират критериите за най-ефективно взаимодействие.

Подобни инициативи предоставят възможност за разясняване и на някои правни постановки (изменения в закони или общи положения, към които има засилен обществен интерес), които чрез средствата за масова информация да станат достояние на по-широк кръг от граждани.

VI. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ

За реализация на заложените в медийната стратегия дейности и инициативи ще се използват наличните в съда ресурси – професионални познания и умения на съдии и служители, налична материална база, информационни технологии.

Съвместно с неправителствени и други организации съда да участват в разработването на проекти, с които да се кандидатства пред финансиращи институции за осигуряване на необходимите допълнителни материални ресурси.